

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva.

»Obrtni Vestnik«
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno . . . K 12
polletno . . . » 6
posamezna številka . . . » 1

Oficijelno glasilo „Dež. zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug“ s sedežem v Laškem trgu
in slovenskih obrtnih društev.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.
Ponatis dovoljen le z navedbo vira.

Cene inser: tom:
 $\frac{1}{32}$ strani pri enkratni objavi
K 6, pri večkratnih objavah
primeren popust
Za male objave enostopna
petitvrsta K 1.

Uredništvo in upravnništvo:
Ljubljana, Dunajska cesta 20

II. letnik.

V Ljubljani, 15. julija 1919.

Štev. 8.

Fr. Zelenik:

Prava pota.

Absolutizem in despotizem Habsburžanov in njihove vlade, grozote vojne, neizmerno pomanjkanje in nastala beda je rodilo med zatiranimi narodi veliko nezadovoljnost in razdraženost, ki se je pojavila najprej proti državnim oblastim Habsburžanov, kateri so morali zapustiti mehki stolček in potem pa tudi proti dosedanjim socialnim in gospodarskim napravam, katere so baje tudi krive neugodnih razmer prebivalstva.

Z novimi državami pa se ni podela nezadovoljnost in razdraženost, nego se je porajala v več ali manj živahnih dejanjih: Le polagoma se ustvarja smisel za gospodarski razvoj, veselje do mirnega in treznega dela, želja po res zasluženem zaslužku in po pridobljenem blagostanju ter se izpodriva nepravilno hrepenenje po lahkem delu in še lažjem življenju. Habsburžani so z ogromno množino papirnatga proizvoda, ki ga nazivljemo z besedico »denar«, pokvarili popolnoma vsak pošten čut, veselje do poštenega dela tako, da bo trajalo precej časa, predno pridemo na pravo pot dela in mišljenja.

Hrepenenje po preuredbi »na boljše« poraja načrte, naredbe in zakone, v katerih se zrcali vsled vojne nastalo razpoloženje. Mase se begajo z krilatimi gesli in lepimi načrti, toda nihče oznanjevalec teh novih evangelijev ne pove jasno in natančno, kako vse to izpeljati. Z raznimi naredbami in zakoni poskuša tudi vlada tolažiti mase, pridobivati njih naklonjenost, ne preračunja pa, kake posledice bodo nastale za naše gospodarsko in državno življenje.

Privlačno silo na množico vsebuje načrt socializacije premoženja in industrijskih podjetij. Z socializiranjem glavnice bomo dvignili delavoljnost in veselje do pridobivanja, toda tega socializiranja si ne predstavljamo tako, da bi se kratkomalo polastili tega, kar si je posameznik ali združba z smotrenim in poštenim delom in gospodarstvom ustvaril in pridobil, nego tako, da onemogočimo monopolizacijo kapitala po velekapitalu. Pri nas sicer ni velike denarne sile v posamezni roki, tudi nimamo čifutov in njihove umazane roke, pač pa obstoji nevarnost, da se nabere denarna sila v posameznih združbah, ki ne bodo ničmanj dobičkaželjne, kot so bili židovski karteli, sindikati in druge združbe.

Pred vojno se je židovska podjetnost lotila na poseben način izmozgavanja in zaslužnjevanja narodov.

S karteli in sindikati je šlo prepočasi, imeli so preveč dela in tudi so morali vedno računati z kakim upornim članom, ki se ni hotel vedno pokoriti železnim pestem kartela. Da bi šlo hitreje in izdatnejše, so začeli delati s svojimi hčerkami, bankami. Nastale so mogočne zveze bank, ki so se pollaščale ne samo raznih posameznih industrijskih in trgovskih podjetij, nego celih panog industrije in trgovine. Začeli so ustvarjati poleg državnega monopola še svoj monopol in če bi vojna ne prekinila delovanja teh židovskih polipov, bi ti prej ali slej popolnoma omrežili vso produkcijo industrije in veleobrti, uničili vsako zasebno industrijsko in veleobrtno samostojnost in konkurenco. Posledice tega bi bile, da bi konzum moral plačevati vsako ceno, premoženje bi se pa zbiralo v rokah teh bančnih skupin. Bogatela bi peščica kapitalistov, množice pa bi se pogrezale v revščino. Nove državne meje so začasno omejile delokrog teh židovskih tvorb in na nas in na državni oblasti je sedaj ležeče, da onemogočimo tako enostransko zbiranje kapitala in pollaščevanja trgovskih in industrijskih podjetij, katero ne pospešuje obrti in industrije, nego vrejuje razvoj in produkcijo le z ozirom na svoj žep, na dobiček. Zasebna podjetnost in delavoljnost ne sme biti izpostavljena nevarnosti, da jo lahko ubije in zaslužnji velekapital zgoraj omenjenega značaja.

V Sloveniji nimamo velekapitala v posameznih rokah, ki bi lahko ustanavljal potrebna podjetja, kojih število ni malo, bilo bi to mogoče le našim bankam. Če pa hočemo res gospodarsko osamosvojiti svoj narod, če hočemo res dvigniti blagostanje celote, tedaj moramo ustanavljati svoja potrebna podjetja s pomočjo vsega naroda. Ves narod moramo pridobiti, da pomaga s svojo močjo dvigniti našo industrijo in obrt, ves narod moramo pripeljati na gospodarsko pot, do razumevanja gospodarskih vprašanj. Ne gospodarska sila tistih, ki ne sejejo, pa bi radi želi, nego narod, ki se peča res s produktivnim delom, ki res proizvaja, naj bo, če ne izključni lastnik, pa vsaj odločujoč solastnik podjetij.

Izdajajte majhne delnice, delavske delnice, da jih bo mogel vzeti vsak, tudi mali obrtnik in delavec, da bo lahko postal s svojo skromno glavnico solastnik podjetja. In če tudi te skromne glavnice nima, pomagajte mu, da si jo pridobi. Tudi v tem oziru se lahko pomaga, če se hoče. Seveda je tega vreden le delavec, ki hoče biti sotrudnik v podjetju.

Uvaža se k nam velike množine pločevinastih štedilnikov. Te bodo lahko izdelovali naši obrtniki, tedaj ni potrebno, da bi jih uvažali k nam. Pozabiti tudi ne smemo mizarске in usnjarske obrti. V tem oziru smo popolnoma neodvisni od tujine in moramo preprečiti vsako tujo konkurenco. Nadalje se naj prepove uvoz raznovrstnih čistil za čevlje in drugo, potem uvoz sadnih ekstraktov, marmelad itd., ker imamo že svojo tako industrijo, oziroma se ustanovi v najkrajšem času. Nadalje moramo ščititi v največji meri mlinarsko obrt in industrijo.

Navedli smo tu le nekaj predmetov, omenili le nekatere obrti in industrije, katere bi se morale po naših mislih ščititi z visoko carino. Tovariše obrtnike pa prosimo, da nam pomagajo z nasveti in podatki, da bode Zveza res v stanu primerno zastopati na konferenci koristi in potrebe vseh tovarišev. Na to konferenco mora priti Zveza popolnoma pripravljena, mora imeti vse potrebne podatke o produkciji in popolnem seznamu predmetov, kateri se izdelujejo v zadostnih množinah doma in se tedaj naj zaščiti njihova produkcija s carino.

Zveza slov. obrtnih združenj v Ljubljani.

Pomanjkanje surovin.

Vreditev in vpostavitve obrti onemogočuje ne samo poredka delavna sila, nego tudi pomanjkanje kvalificirane delavne sile in pa pomanjkanje surovin.

Obutve ni, ljudstvo si bo moralo nabaviti, toda kje dobiti blago. V februarju so se dobili podplati po 24 do 26 kron kilogram, danes moraš plačati najmanj 60 do 100 kron. V Avstriji so s svojo neumno politiko pospeševali odtok blaga na Ogrsko, od koder so potem Avstrijci drago dobivali nazaj, pri nas pa se sedaj sploh nihče ne briga za vprašanje obutve. Jesen in zima bosta hitro zopet prišle, a mi bomo brez obutve. Preveč svobode imamo, ki pa se porablja ne samo v hujskanje in zabavljanje, ampak tudi v odiranje z visokimi cenami in veriženjem.

Z visoko carino na surovine je hudo prizadeta kovaška obrt. Kovač je brez oglja, brez železa in drugih surovin. Računali smo na čimprejšnji uvoz, no, sedaj so nam onemogočili nabavo surovin z visoko carino. Če ste bili nagli z uvedbo carine, bodite nagli tudi z ureditvijo nabave surovin. Vemo, da imamo dovolj rud, železne in drugih, toda ne vemo, če se dobi v naši mladi državi tudi dovolj čistega železa in kovin. Ali bi ne bilo dobro, če bi država ustanovila kak urad ali kako pisarno, kjer bi se zbirali statistični material in gospodarski podatki za celo državo?

Omogočite nam izvrševanje obrti z nabavo cenjenih surovin. Več dobička bo imela država od razvijajoče se obrti in industrije, kot pa od visoke carine pa s slabo razvito obrtjo in industrijo.

Ne samo obrtno orodje in stroji so potrebni poprav, nego tudi poljedelsko orodje in stroji čakajo roke kovača. Kmet tudi ne more delati brez kmetijskega orodja in to se najlažje in največkrat pokvari.

Tudi krojaška obrt se hudo bori s pomanjkanjem snovi. Ni sukanca, ne podvlake, ne drugih potrebščin. Svila, ki je prej stala do 45 kron, stane danes najmanj 300 kron. Perkal, ki se je dobival v mirnih časih po 40 vinarjev, je danes po najmanj 40 kron in ga še ne dobiš.

Pomislimo moramo, da je ljudstvo danes skoraj nago, vsak je pri koncu z obleko.

Najslabše pa je gotovo z stavbno obrtjo. Pomanjkanje stanovanj je grozno, vse je potrebno poprav, toda z delom se ne more pričeti, ker je predraga, predvsem delavna sila in potem pa tudi surovine, kolikor se jih dobi. Stavbno delavstvo sploh ne pozna nobenih mej in pride vsak hip z novimi zahtevami. Cement, ki je prej stal do 4 krone, stane danes do 40 kron. Seveda ne dobiš tudi po dragi ceni ne cementa, ne opeke, ne kamna. Zida se ničesar, popravlja le malo, ne vemo tedaj kako pridemo iz stanovanjske bede.

Z nič manjšimi težavami se bore žebjarji, sekirarji, slamnkarji itd.

Obrtno gibanje.

Obrtno društvo za Novo mesto in okolico je na Binkoštno nedeljo imelo svoj drugi mesečni sestanek v svojem lokalu Narodnega doma. Vsa poročila so se sprejela brez ugovora. Iz blagajnikovega poročila posnamemo, da ima društvo do tega dne 2243 K dohodkov. Društveni odbor je imel dosedaj od obstoja društva 9 odborovih sej, v katerih so se temeljito pretresovala razna obrtna vprašanja in sklepi. Prečital se je uvodni članek Obrtnega vestnika v dokaz, da je strokovno in obrtno glasilo politično nestransko torej stremi po enakih načelih kot društvo samo in se ga priporoča v naročbo in podpiranje. Da društvo uživa splošen ugled, naj služi v dokaz tudi to: Predsednik prečita dopis Mestnega županstva vlož. št. 968 z dne 6. junija t. l., v katerem se sporoča sklep Mestno občinskega odbora, da je isti sklenil v svoji seji dne 2. junija 1919, da iz lastnega nagiba podari Mestna občina društvu svoto 500 K z željo, da naj društvo vedno deluje za prospeh obrtnega stanu. Predsednik priporoča, da se člani udeležujejo redno vseh prireditvev, ker na sestankih se goji čut stanovske zavesti. Prečitajo se nato sledeče resolucije (ki so se 9. junija odposlale deželni vladi) in se sprejmejo soglasno: I. Obrtno društvo za Novo mesto in okolico obstoječe po ogromni večini iz članov Novoga mesta in Kandije, si usoja naprositi predsedstvo deželne vlade za notranje zadeve, da blagovoli pospešiti spojitvev predmestja Kandija z Novim mestom. Društvo uvideva, da zamore taka spojitve koristiti obojestransko na gospodarskem, narodnem in socialnem polju. Upoštevati se mora, da nititi Novo mesto, še manj pa Kandija, nima lastnih poslopij, ki bi bila sposobna za ljudske deške in dekliške šole. Vsled ogromnih stavbenih stroškov je tu potrebna davčna moč, ki naj se žrtvuje za vzgojo naše mladine. Razni predhodki, ki so bili vpoštevani pod avstrijsko vlado, ne pridejo več v poštev. Poleg tega ima društvo namen delovati na gospodarskem polju za obrtni stan. Za Novo mesto je to mogoče, ako bode imelo zaslombo v večini obrtnega stanu in v to je zopet na mestu spojitvev Kandije z Novim mestom, ker prepereča vprašanja, ki so tudi deloma nalog vlade, bode društvo drage volje sodelovalo, da se rešijo vsestransko zadovoljivo. Ker se goji želja po spojitvi na obeh straneh, in ker so dani vsi predpogoji, upa društvo na ugodno rešitev v najkrajšem času. — II. Člani Obrtnega društva za Novo mesto in okolico s pomočniškim odsekom zahtevamo: 1. Da se potrebna obrtno-nadaljevalna šola že s pričetkom šolskega l. 1919/20 sigurno vpelje, ker obrtnega naraščaja brez šolske strokovne obrazbe ne moremo smatrati sposobnega za življenje.

2. Šola naj bi bila v novem gimnazijskem posloplju, ki odgovarja vsem tozadevnim potrebam, tudi učne moči so na razpolago. 3. Vlada naj preskrbi potrebna sredstva za pokritje stroškov, da ne bode prišel obstoj obrtno nadaljevalne šole zopet v nevarnost, kar bi bilo v škodo obrtnega stanu in celokupnim interesom države SHS. 4. Vlada naj v najkrajšem času ustanovi v Novem mestu meščansko šolo, katero smatramo kot najbolj primerni učni zavod za obrtni stan. 5. Zahtevamo, da naj se deluje na to, da pride obrt do svojega samostojnega zastopstva v sedanji trgovski in obrtni zbornici. — Obrtniki, zbrani 8. jun. 1919 na mesečnem sestanku v Novem mestu, razmotrivši sedanji kritični položaj, v katerem se nahaja del našega naroda, ki ga hoče tujec vkovati v suženjske verige v smislu prokletega imperializma za vedno s tem, da je zasedel del našega ozemlja, v katerem prebiva čistokrvni slovenski naroda, kakor se nahaja na Goriškem, v Trstu in njega okolici, Reki, Istri in Dalmaciji, enako na zapadnem delu Koroške. Prešinjani narodne zavesti in neomajane ljubezni in zvestobe do svojih rodni bratov, zavračamo vsaki mir, po katerem bi izgubili kak del našega ozemlja, in tudi najmanjši del svojih bratov. Zahtevamo v svo odločnosti, da niti eden naših delegatov v pariški konferenci ne podpiše miru, po katerem bi izgubili najmanjši košček naše zemlje. Tak nepremišljen korak bi v doglednem času povzročil novo vojno, ki bi iznova bila povod svetovni vojni. Utrjeni, če tudi izmučeni v vojnih težavah, je nam ljubeše, da se borba za naš obstanek nadaljuje nasproti vsem imperialističnim ciljem, ker se zavedamo, da imajo gotovi državniki v Parizu, kojim je izročena usoda evropskih narodov, premalo smisla o svetovnih demokratičnih načelih, katere si hoče svetovni proletarijat zasigurati za vedno, in to v narodnem kot gospodarskem smislu. To nam daje zavest, vstrajati v pomanjkanju in trpljenju, da s tem osrečimo naš narod iz tujčevega jarma. Držimo se načel največjega državnika Wilsona, na samoodločbi narodov. Za to načelo smo pripravljani iti v boj do skrajnosti, ker pravica mora nad krivico zmagati! — Obrtno društvo za Novo mesto in okolico: Filip Ogrič, predsednik; M. Malovič, tajnik. — K obema resolucijama se pridružujejo tudi sledeče strokovne zadruge: Kolektivna zadruga za sodni okraj Novo mesto: Franc Blažon, načelnik; Čevljarska zadruga za sodni okraj Novo mesto: Leopold Cigler, načelnik; Mizarska zadruga za politični okraj Novo mesto: M. Malovič, podnačelnik. — Shod se zaključil ob pol 17. uri.

Sestanki Društva obrtnikov v Kranju kažejo vedno več zanimanja med obrtniki v Kranju. Na dosedanjih sestankih so se razmotrivala razna obrtna vprašanja in posebno se je polagala važnost navzočih obrtnikov na odgovor, ki ga je dalo društvo skupno z obrtno zadrugo na vprašanja, stavljena od kr. ministrstva za trgovino in industrijo v Beogradu, tikajočih se industrije in male obrti. Izvolil se je posebni odsek, ki je vprašanja dobro prevdral in dal posebno važne odgovore ministrstvu, ki se tičejo male obrti v kranjskem okraju, katera se ni mogla razviti do one višine, kakor bi se lahko po vseh ugodnostih glede električnih moči v okraju. Dalje sklenilo se je posredovati na merodajnih mestih radi pomanjkanja stanovanj in delavnic v mestu Kranju. Pomanjkanje stanovanj občutijo posebno mali obrtniki, katerih velik del bo v doglednem času brez strehe. Razpravljalo se je tudi o sladkorju in je vsled tega napravilo društvo skupno

z obrtno zadrugo potrebne korake, da dobijo sladkor vsaj oni obrtniki, ki ga rabijo v izdelovalne namene. Dogovarjalo se je tudi glede skupnega nakupa surovin, katerih nakup bo preskrbovalo za svoje člane Obrtno hranilno in posojilno društvo. Končno sklenilo se je tudi intervenirati pri mesarjih v Kranju, da razprodajajo meso v dveh cenah po kakovosti kot meso prve in druge vrste. Pričakuje se tudi, od tovarišev mesarjev, da sekajo meso po dveh cenah, da je omogočeno kupiti meso tudi revnim slojem. — Enake sestanke prireja tudi podružnica v Škofjiloki Društva obrtnikov v Kranju vsako sredo. Omeniti je samo sestanek obrtnikov v Srednji vasi pri Poljanah nad Škofjokoloko. Sestanki obrtnikov v kranjskem okraju res kažejo, da so oni časi, ko je bil vsak obrtnik zase, zginili in da je dosti smisla med našim obrtništvom za organizacijo, ki bode vedno dosegla svoj uspeh — nikakor pa ne posameznik. Na svidenje na prihodnjih sestankih.

Št. 3368.

Velika razstava v Ljubljani.

Odseki trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani so v svoji skupni seji dne 3. julija soglasno sklenili, predlagati zborničnemu plenumu, da se prihodnje leto v Ljubljani priredi **velika razstava**, ki naj bi bila izhodišče za vsakoletne **industrijalne in trgovske sejmje** v Ljubljani, po vzoru takozvane »Messe«, kakor jo vsako leto prirejajo v Lipskem, Utrehtu itd. z velikimi praktičnimi uspehi za industrijo in trgovino.

Izkušnje in iznajdbe.

Aluminij kot varnostna prevlaka železa. Poskušnje so pokazale, da varuje aluminijeva prevlaka na železu in drugih kovinah te pred vplivom ognja. Tako prevlečene železne cevi so ostale skoraj nepokvarjene, četudi so jih hudo razbelili, medtem, ko so nezavarovane cevi zgorele. Železne konstrukcije iz tako zavarovanega železa bodo v slučaju požara kljubovale. Do sedaj so se take konstrukcije tudi pri nizki toplini upognile in cela naprava se je vdrla pod težo.

Tla v delavnicah. Neka ameriška tvornica je napravila tla takole: Najpreje so napravili tla iz betona. Na to podlago so nalili tanjšo plast iz raztopljene smole. Nato so položili 50 × 150 mm debela borova bruna, katera so napojili z vročim sirovim oljem in na ta bruna so položili 22 × 65 mm močne javorjeve deske, katere so tudi napojili z vročim oljem.

Poraba toplote odvojene pare pri parnih kotlih in strojih. Kakor znano, vsebuje odvojena para še obilo toplote. Strojna tovarna akc. družbe v Zwickau na Saškem izdeluje napravo (sistem F. W. Foos), katera izrablja toploto odvojene pare do 90%. Aparat se lahko porabi za segrevanje vode, zraka, kot kondenzator. Posebno je pripraven za barvarnice, pralnice, kopalnice, pivovarne, žgalnice, tovarne klor-kalija in kemične tovarne.

Vprašanja in odgovori.

Odgovor na vprašanje 3. Emajlirana posoda se ne da več ne zalimati in ne na kak drug način popraviti, da bi bilo res kaj vredno. Pač so že iznašli način, da se lito železo lahko zalota, toda posoda se mora na novo emajlirati.

Odgovor na vprašanje 4. Trda skorja pri litih predmetih se ne da odpraviti s kislino, je to možno le pri kovanem železu, in sicer z 10% žvepleno kislino. Velika podjetja pač imajo primerne naprave, majhen obrtnik pa si lahko pomaga s takozvanimi »Gussputzbürsten«. (Kdo ve slovenski izraz?) Toda teh sedaj ne dobite nikjer.

Dopisi.

Iz Ormoža nam piše tovariš: Slovenci smo pač grozno mehki in popustljivi ljudje. Krivice in nasilnosti, ki so jih nam prizadevali toliko let naši nemški tlačitelji, kaj radi pozabimo in naši prejšnji krvniki so zopet začeli postajati ošabni in se jim še nič ne muči v svojo Nemško Avstrijo. Tu v Ormožu se še vedno šopiri knjigovodja občinske hranilnice gospod Stammen. Ta je pred prevratom se vedno zaklinjal, da ne sme nobena bindišarska duša v Ormož; da ne sme noben bindišarski obrtnik začeti obrti v štramtajč Ormožu. Vkljub takim zakletvam si je vendar upal zaprositi tovariš Mirko Potočnik za obrt. Mlad ključavničarski mojster, ki bi šele začel, ter se je hotel naštaniti poleg svojega očeta in bratov. A naš Stammen je kot sosed protestiral sedaj s temi, sedaj z drugimi razlogi, zahteval sedaj to, sedaj ono komisijo, kopicil mlademu obrtniku stroške na stroške — skozi dolgi dve leti. Vrh tega je moral Mirko Potočnik plačevati skozi dve leti stanarino za prostore, v katerih vsled narodne nestrpnosti proslulega Stammena ni smel izvajati obrti. Do zadnje inštanice je tiral ta človek ubogega začetnika — in tudi temu možakarju bi lahko naštefi greh na greh, ki ga je zakrivil na ubogi slovenski raji. Tudi ta gospod zahteva sedaj vse mogoče bonifikacije, tudi on nemara hoče, da bi ga še venčali za njegove zasluge, ki jih je stekel v divji gonji zoper naš živelj.

Razno.

Krojaški pomočnik, dobrončen in marljiv, ki se bo kasneje v Laškem okraju usamostojil, želi za čas 3—4 mesecev vstopiti v prikrojno in kalkulacijsko prakso za pomočnika. Plača postransko, glavno hrana in strokovna izobrazba v krojaški obrti. Vstopiti želi v ljubljansko delavnico ali v drugem večjem mestu. — Ponudbe na obrtno zadrugo v Laškem.

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani sporoča vsem svojim članicam, obrtnim zadrugam in tovarišem obrtnikom, da se zanima za vsa dnevna stanovska in strokovna vprašanja, zastopa koristi in zahteve obrtnega stanu povsod, kjer je potrebno in na mestu. Če pa vseh zadev ne razpravljamo v svojem stanovskem glasilu »Obrtnem Vestniku«, je temu krivo pomanjkanje prostora v listu. Nismo zanemarili vprašanja delavskih zaupnikov, davka na vojne dobičke, zakonskega načrta o delavnem času, zakonskega načrta o zavarovanju. Pri vseh teh vprašanjih je Zveza vpoštevala zahteve in koristi obrtnega stanu in je te tudi ščitila, ter obljublja, da bode tudi v bodoče vršila svojo dolžnost. Prosi le vse članice, obrtne zadruge in tovariše obrtnike, da jo po možnosti podpirajo.

Obrtniški dan v Kranju. Obrtno društvo in obrtna zadruga v Kranju priredita dne 20. t. m. »Obrtniški dan v Kranju«. Dopoldan se vrši veliko zborovanje in popoldne veselica na prostem. Na spo-

redu je godba, petje, ples i. t. d. Vabite se že danes, da posetite ta prvi Obrtniški dan čim številnejše in prosimo, da blagovolite pravočasno objaviti prirediteljem število udeležencev, da se zamore pripraviti kosilo. Pozivljamo cenjene tovariše-obrtnike iz vseh krajev naše mile Slovenije, da se omenjenega zborovanja po možnosti v mnogobrojnem številu udeležijo. Vsako obrtno društvo in obrtna zadruga naj pa pošlje k zborovanju svoje oficijelne zastopnike. Pozdravljamo sklep obrtnega društva in obrtne zadruge v Kranju želeč, da bi bil ta prvi večji obrtniški tabor v naši mili in svobodni domovini prav dobro obiskan in da bi storjeni sklepi prinesli obilnega in plodonosnega sadu obrtnemu stanu. Poročilo o zborovanju prinesemo v prihodnji številki našega »Vestnika«.

Sušmarji v pekovski obrti. Popolnoma neupravičene osebe izdelujejo in prodajajo razne vrste peciva in kruha, štruklje, krofe, kar še po obstoječem zakonu nikakor ni dovoljeno in je pod naslovom proste trgovine razumeti vse kaj drugega, kakor pa zgoraj omenjena izdelava navedenih vrst kruha in peciva. Pekovska zadruga opozarja vse one, kateri na nedovoljen način izvršujejo pekovsko obrt, da je to nedopustno in če se tako nepostavno izvrševanje obrti ne neha, bo zadruga nastopila proti kršiteljem zakona.

O čekovnem prometu. Marsikdo je še, ki ne ve, kako se pristopi k čekovnemu prometu. To je čisto priprosto! Treba je samo stopiti do prvega poštnege urada in tam zahtevati tiskovino za pristopno izjavo. Vsak poštni urad jih ima v zalogi in jih mora dati brezplačno strankam na zahtevo. Ta tiskovina se mora potem izpolniti. Obenem s prijavo se naroči tudi tiskovine t. j. čeke in položnice. Čekovni zvezek ki ima 50 čekov, stane 6 K. V teh 6 K je zaračunana tudi kolkovina, zato ni treba čekov, ki jih izda čekovni urad v Ljubljani, več kolkovati, kakor se morajo drugi čeki ali menjice. Sto položnic stane tudi 6 K. Na pristopni izjavi se naj natančno napiše, koliko čekov in položnic se želi prejeti od čekovnega urada. Izpolnjena pristopna izjava naj se zopet odda poštnege uradu in s tem je pristop k čekovnemu prometu prijavljen. Sicer se pristopna izjava lahko pošlje naravnost poštnege ček. uradu v Ljubljani pa je boljše, če se jo odda poštnege uradu; prihrani se delo in stroške za zavitek. Najboljše je, da se obenem s prijavo plača tudi temeljni vlog, ki znaša 100 K ter naročene položnice in čeke. Plača naj se kar s položnico, ki se drži pristopne izjave. Poštni čekovni urad prejme prijavo in jo pregleda. Če je pravilno izpolnjena, obvesti prosilca, da se mu je otvoril čekovni račun. Obenem mu pa pošlje tri formularje. Na teh mora lastnik ček. računa poslati ček. uradu podpise onih oseb, ki imajo pravico podpisavati čeke. Čekovni urad namreč primerja vedno podpis na čeku s podpisom, ki ga je poslal lastnik čekovnega računa čekovnemu uradu na teh formularjih. Le, če so podpisi podobni se izplača ček. Zato je važno pri društvih, kjer ima navadno predsednik ali pa blagajnik pravico, da sme podpisovati čeke, da naznanijo čekovnemu uradu nove podpise če so izvolili novega predsednika ali blagajnika.

»Občeslovensko obrtno društvo« je napravilo 19./6. izlet v Laški trg, ki se je prav dobro obnesel. Okrog 70 izletnikov je došlo iz Celja. Ogleдали smo si krasen muzej g. ravnatelja Valentiniča, naprave tovarne za umetni škriklj in delniško pivovarno. Bila

je izmed dosedajnih društvenih prireditev ena najlepših in najzanimivejših; zasluga zato gre pre predsedniku »Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug« g. Zupancu in ravnatelju pivovarne g. Karolu Geisselreiterju.

Potopljen »Imperator« zopet plava. Ob začetku vojne so Nemci največji svetovni parnik »Imperator« v Hamburgu potopili. Sedaj so to ladjo dvignili. Ladja je stala nad 60 milijonov mark.

Kako popraviš petrolej? Da petrolejka lepše gori, deni v luč 1 jedilno žlico soli.

Društvo obrtnikov in obrtna zadruga za kranjski politični okraj v Kranju.

Vabilo na prvi obrtni dan

katerega priredi Društvo obrtnikov in obrtna zadruga v Kranju v nedeljo dne 20. julija 1919.

SPORED:

1. Ob 8. uri pozdrav došlim gostom na kolodvoru.
2. Ob pol 9. uri zborovanje v vrtnih prostorih g. Marije Mayr (pri Peterčku).
3. Od 11. do 12. ure promenadni koncert na glavnem trgu.
4. Ob 14. uri še kratek sestanek na vrtu gospe Marije Mayr (pri Peterčku).
5. Ob 15. uri odhod k ljudski veselici v Zvezdi.

Spored na veselici: godba, ples, petje, srečolov, šaljiva pošta i. t. d.

Za jedila in pijačo bodo skrbele dame in gospice v zato pripravljenih šotorih.

Začetek veselice ob 15. uri. Vstopnina za osebo 3 K, za otroke 1 K.

Narodne noše dobrodošle!

V slučaju slabega vremena odpade promenadni koncert, veselica se vrši z istim sporedom v »Sokolovi dvorani«, zborovanje dopoldne pa v »Ljudskem domu«.

Iz prijaznosti sodeluje pevski zbor »Nar. čitalnice« v Kranju in pevski oktet obrtnikov iz Škofjeloke.

Ker je del prebitka namenjen za naše oslepele vojake in druge dobrodelne namene, se preplačila hvaležno sprejemajo.

K obilni udeležbi uljudno vabi Odbor.

Izdajatelj konzorij »Obrtnega Vestnika«.
Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.
Tiskarna Makso Hrovatin v Ljubljani.

Raznovrstno železnino, orodje za obrtnike in poljedelske stroje

☛ priporoča stara domača trvdka

FR. STUPICA v Ljubljani

Marije Terezije cesta št. 1. 24-1

Pozor, obrtniki !!

Pristopajte k bolniški blagajni samostojnih obrtnikov v Ljubljani.

Izvrstno

brivsko milo

kilogram 40 K, ima v zalogi

ENG. FRANCHETTI, Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Feliks Potočnik

Šelenburgova ulica 6, I. nadstr.

Modni atelje za dame in gospode.

Istotam se obračajo in modernizirajo obleke za dame in gospode po naj-novejši modi.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 3,

je imela koncert leta 1918 vlog K 80,000.000 in rezervnega zaklada . . . » 2,000.000

Sprejema vloge vsak delavnik.

Hranilnica je pupilarno varna.

Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 4% in proti 1% odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno

-- Kreditno društvo. --

Vajenec za brivsko obrt želi takoj vstopiti.

Naslov: Josip Benda, Irca vas 17, pošta Novomesto.

JULIJ MEINL uvoz kave

LJUBLJANA

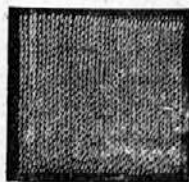
2-1

Šelenburgova ulica 7. Telefon št. 149.

Industrija gredeš ali krtač Josip Ambrožič, Ljubno-Podnart, Gorenjsko.

Ustanovljena leta 1818.

x-1

Izdeluje vsakovrstne krtače za volno raznih velikosti in izdelav; zelo močne za krtačiti žimo; male krtačice za čistiti pile, proste ali nabite na

deščici. — Dalje strojne krtače za predilnice, bodisi v jermenih ali ploščah, poljubne dolžine in širine.

— Posebne vrste in velikosti gredeše za brivce. —

Vse izdelano v dobrem usnju.

FURNIRE

in sicer:

**bukva, javor, jesen,
hrast, oreh, mahagoni**

po najnižjih dnevnih cenah,
kakor tudi

**vsakovrstne okraske
in okove za pohištvo**

dobavlja najceneje

H. PESING

tovarna za pohištvo

Mitrovica, Slavonija.

x-1

F. K. KAISER, puškar

x-1 Ljubljana, Šelenburgova ulica 6

priporoča svojo bogato zalogo pušk kakor tudi druge potrebščine za lov in ribji lov.

Generalna reprezentanca za kraljestvo SHS

za baterije, žarnice, elektrotehniko.

Izdelki svetovnih angleških in slovan. tvrdk.

JANKO POGAČAR, Ljubljana:

Skladišča, pisarne in razstavni lokal

Mestni trg 25.

2-1

Ing. dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbeni inženjer.

Specijelno stavbeno podjetje za betonske, železo-
betonske in vodne zgradbe

v Ljubljani, Hilšerjeva ulica št. 7.

Izvršuje strokovno:

Naprave za izrabo vodnih sil, vodne žage, elektrarne, betonske in železobetonske jezove, mostove, železobetonska tovarniška poslopja, skladišča, betonske rezervarje, železobetonsko oporno zidovje in vse druge betonske in železobetonske konstrukcije.

Prezema v strokovno izvršitev vse načrte stavbeno inženerske stroke.

12-1

Tehniška mnenja. — Zastopstvo strank v tehniških zadevah.

Čevljarska zadruga z o. z. v Žireh

nad Škofjo Loko

izdeluje vsake vrste

 čevlje

od priprostega do najfinejšega izdelka ter prevzema v izvršitev vsako količino po naročilu točno, solidno in po sedanjim razmeram primernih cenah. Izvoz vseh psovod.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila.

24-1

Pravi firnež

v priznano najboljši in zanesljivi kakovosti.

Vse vrste barv, suhih in oljnatih, barve za obleke, mavec (gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, prašno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarske, slikarske in zidarske čopiče, kakor tudi druge v to stroko spadajoče
-- predmete --

ima še vedno v zalogi trdka

A. Zankl sinovi

-- Ljubljana. --

☞ Ceniki se sedaj ne pošiljajo.

I. in največja jugoslovanska tovarna za barvanje, kemično čiščenje, pranje in svetlo-likanje perila.

☞ **Barva** vedno vsakovrstno blago,

☞ **čisti** obleke,

☞ **pere** vsakovrstno perilo in hodi brezplačno na dom iskat,

☞ **svetlo lika** ovratnike, zapestnice, srajce.

Jos. Reich.

Tovarna: Poljanski nasip šte. 4.

Podružnica: Šelenburgova ulica 4.

Poštna naročila se točno izvršujejo.

Nujna dela se takoj izvršujejo.

Drogerija

I. C. Kotar

Ljubljana

Wolfova ulica št. 3.

Fotomanufaktura

Med slovenskimi obrtniki najbolj razširjeni list je „Obrtni Vestnik“. Zato inserirajte v tem listu.

MATIJA PERKO

stavbeni in pohištveni mizar v Zg. Šiški pri Ljubljani, Celovška cesta 24—1
vporablja v svojem obratu samo najboljše blago.

Izvršitev točna. — Cene zmerno. — Za izvršena dela se jamči.

Orodje za vse surhe

